

Ferenc pápánk szerdai katekézise
2013. április 23.

„Újra eljön ítélni eleveneket és holtakat”

Kedves Testvéreim!

A Krédóban valljuk, hogy Jézus „újra eljön ítélni eleveneket és holtakat”. Az emberi történelem az Isten képmására alkotott férfi és nő teremtésével kezdődött, és Krisztus végső ítéletével fog végződni. Gyakran megfélekedzünk a történelem e két pólusáról, s főként a Krisztus újra eljövételébe és az utolsó ítéletbe vetett hit nem eleven és nem szilárd a keresztényekben.

Jézus nyilvános működése idején gyakran szólt végső eljövételének valóságáról. Ma három evangéliumi részletre szeretnék reflektálni, amelyek segítenek behatolni ebbe a misztériumba: a tíz szűz, a talentumok és az utolsó ítélet. Mindhárom szöveg Jézusnak a végső időkről szóló beszédéből való, Máté evangéliumából.

Mindenekelőtt emlékezzünk rá, hogy a mennybemenetellel Isten Fia az Atyához vitte emberségünket, amelyet magára vett, és mindeneket magához akar vonzani; az egész világot hívja, hogy Isten a karjaiba vegye, hogy aztán a történelem végén mindent átadjon az Atyának. Jézus első és végső eljövetele között van az a „közbeeső idő”, amelyben élünk. Ebben a „közbeeső időben” játszódik a tíz szűz példázata (*vö. Mt 25,1–13*)

Tíz leányról van szó, akik várják a Vőlegény érkezését, de az késik, ők pedig elálmosodnak és elalszanak. A váratlan kiáltásra, hogy „itt a Vőlegény!”, mind a tízen fölébrednek, készülnek a fogadására, de közülük csak az öt bölcsnek van olaja lámpásának táplálására, a másik öt, a balgák lámpása viszont kialszik, mert nincs olajuk. És miközben elmennek olajat venni, megérkezik a Vőlegény. Visszatérve zárva találják a kaput, amely mögött zajlik a menyegző. Dörömbölnek a kapun, de már késő, a Vőlegény kiszól: „Nem ismerlek titeket!”

A Vőlegény az Úr, az érkezésére várakozás az az idő, amelyet ő ad nekünk, mindannyiunknak végső eljövetele előtt, irgalommal és türelemmel; a virrasztás ideje ez; az az időszak amikor égvé kell őriznünk a hit a remény és a szeretet lámpásait; a szívünket nyitva kell tartanunk a jóra, a szépre és az igazságra; az az idő, amikor Isten szerint kell élnünk, mert nem tudjuk sem a napot, sem az órát, amikor Krisztus vissza fog jönni.

Azt várják tőlünk, hogy legyünk készen a találkozásra – egy találkozásra, egy szép találkozásra, a Jézussal való találkozásra –, ami azt jelenti, hogy tudnunk kell látni jelenlétének jeleit, elevenen kell tartanunk a hitünket az imádsággal és a szentségekkel, virrasztanunk kell, nem szabad elaludnunk, azaz nem szabad megfélekedznünk Istenről. Az alvó keresztények élete szomorú élet, nem boldog élet. A kereszténynek boldognak kell lennie Jézus örömeivel. Ne aludjunk!

A második példabeszéd, amely a talentumokról szól, arra indít, hogy gondoljuk meg, hogyan bánunk az Istentől kapott ajándékokkal, és gondoljunk az Ő visszatérésére,

amikor számon kéri, hogyan használtuk ezeket az ajándékokat (vö. *Mt 25,14-30*).

Jól ismerjük a példabeszédet: elutazása előtt egy gazdag ember minden szolgájának átad néhány talentumot – ókori pénzegység –, hogy gazdálkodjanak vele távolléte idején. Az elsőnek ötöt, a másodiknak hármat, a harmadiknak egyet adott. Míg távol van, az első kettő megsokszorozza talentumait, a harmadik inkább elássa talentumát, és érintetlenül adja vissza urának. Visszatérve uruk ítéletet tart felettük: a két első megdicséri, a harmadikat pedig kiűzi a sötétségbe, mert félelmében elrejtette a talentumot, mert magába zárkózott.

Az a keresztyén, aki magába zárkózik, aki elrejt mindazt, amit Urától kapott, milyen keresztyén? Nem is keresztyén! Olyan keresztyén, aki nem hálás Istennek mindazért, amit ajándékba kapott tőle!

Ez arra figyelmeztet, hogy az Úr visszatérésére várás a cselekvés ideje – a cselekvés idejében vagyunk –, az az időszak amikor gyümölcsöztetnünk kell Isten ajándékait nem önmagunknak, hanem őneki, az Egyháznak, másoknak; az az időszak, amikor növelnünk kell a jót a világban.

Különösen ma, a válságok idején fontos, hogy ne zárkózzunk magunkba, ne ássuk el a talentumainkat, lelki, szellemi, anyagi gazdagságunkat, mindazt, amit az Úr ajándékba adott, hanem táruljunk ki, legyünk szolidárisak, legyünk figyelmesek mások iránt.

A téren sok fiatalt láttam. Ugye jól láttam? Sok fiatal van itt? Hol vannak? – Töletek, akik az élet elején jártok, kérdezem: Gondolatok már az Istentől kapott talentumokra? Gondolatok már arra, hogyan kamatoztathatnátok mások szolgálatára? Ne ássátok el a talentumaitokat! Nagy eszmékre tegyétek föl, olyan eszmékre, amelyek kitágítják a szívet, olyan szolgálatokra, amelyek termékennyé teszik talentumaitokat. Az életet nem azért kaptuk, hogy féltékenyen tartogassuk magunk számára, hanem azért, hogy elajándékozzuk. Kedves fiatalok, legyetek nagylelkűek! Ne féljete nagy dolgokat álmodni!

Végül néhány szót az utolsó ítéletről, amely leírja az Úr második eljövételét, amikor meg fog ítélni minden embert, élőket és holtakat egyaránt (vö. *Mt 25,31-46*). A kép a juhokat a kosoktól elválasztó pásztort állítja elénk. Jobb oldalra kerülnek azok, akik Isten akarata szerint éltek: segítettek az éhező, szomjazó, jövevény, ruhátlan, beteg, börtönben lévő felbaráton – azt mondtam, hogy „jövevény”: a sok bevándorlóra gondolok itt, a római egyházmegyében; mit teszünk értük? –, míg a bal oldalra mennek azok, akik nem segítettek a felebaráton.

Ez azt jelenti, hogy a szeretet alapján ítéel meg minket Isten, aszerint, hogyan szerettük a testvéreinket, főként a leggyengébbeket és legrászorultabbakat.

Kétségtelen, mindig észben kell tartanunk, hogy megigazultunk, kegyelemből üdvözülünk Isten ingyenes szeretetének műveként, aki mindig megelőz minket; önmagunktól mi semmire vagyunk képesek. A hit mindenekelőtt ajándék, amelyet kaptunk. De ahhoz, hogy gyümölcsöt hozzunk, Isten kegyelme elvárja a nyitottságunkat, szabad és konkrét válaszunkat. Krisztus azért jön, hogy elhozza nekünk Isten üdvözítő irgalmasságát. Azt várja tőlünk, hogy bízzuk Rá magunkat,

hitből és szeretetből fakadó erkölcsös étellel válaszoljunk szeretetének ajándékára.

Kedves testvérek! Ne félemlítsen meg az utolsó ítélet gondolata, hanem inkább arra késztesen, hogy jobbak legyünk a jelen időben. Isten irgalommal és türelemmel adja az időt, hogy minden nap tanuljuk fölismerni Őt a szegényekben és kicsinyekben, Tegyük jót és virrasszunk az imádságban és a szeretetben. Bárcsak életünk és a történelem végén jó és hűséges szolgálóinak ismerhetne el minket az Úr!

Fordította Diós István
Készült a Pálos Könyvtárban